

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Airtaco var tidningsflyget som först flög på Olofsfors i mitten av 50-talet. Fr. v SAS PR-chef Lasse Lindström, piloten Gustaf Persson, tidningsmannen Carl Adam Nycop och Paul Sjödin var alla med redan på Airtacos tid.

Prominenta gäster på Olofsfors-fältet

OLOFSFORS (VK)

SAS firar 50 års jubileum i år.

Detta firades i går med att ett 40-tal legendariska medarbetare, kunder, piloter och beslutsfattare inbjöds till Olofsfors för att dela minnen och historier från passagerarflygets flydda dagar på Olofsfors-fältet.

Olofsforsfältet, eller leråkern, var Västerbottens första flygfält. Flygpionjärerna Airtaco flög ut kvällstidningar från Stockholm till en mängd orter i landet i mitten av 50-talet bland annat Olofsfors. På nedvägen tog de med sig passagerare. De utgjorde grundstommen i Linjeflyg som bildades 1957 som i sin tur gick upp i SAS 1992. När Umeå och Övik fick sina flygplatser 1961 lades Olofsforsfältet ned.

Markpersonal, piloter och andra prominenta gäster från flygets glansperiod i Nordmaling

mötte i går upp i Olofsfors för att fira SAS 50-årsjubileum.

En av de som var med när det begav sig var värden Paul Sjödin, i dag chef för SAS stationsnät norr om Arlanda.

Fem flygplatser i länet

– Vi var ensamma i starten, i dag finns det fem flygplatser i länet. Vi är många som har ett förflutet på Olofsfors-fältet. Men tyvärr är inte många längre i livet. Det har varit svårt att hitta folk som var med på den tiden, sa Paul Sjödin.

De två legendariska piloterna Mauritz Hamrin, 83 år och Gustaf Persson, 76 år med över 25 000 flygtimmar bakom sig var givetvis plats. Liksom tidningsmannen Carl Adam Nycop som har skrivit en bok om tidningsflyget Högt spel i luften. Ett helt kapitel tillägnar han Olofsfors-fältet.

Bara en plogbil

Inga flygolyckor av det större slaget inträffade under de fem år som fältet var i bruk. En gång slirade en DC3:a av landnings-

banan och stannade upp först på Norrforsvägen. Men ingen passagerare kom till skada. En kvinna lär ha skrikit till för att hon såg ljusen ifrån ett bostadsfönster.

– Vi hade bara en plogbil i början för att hålla banan snöfri. Det var jobbigt. Varje kväll ställde vi ut vanliga stalllykter med fotogen för att lysa upp banan inför landning. Ibland blåste de omkull. Det var mycket flyg den tiden förutom Linjeflyg. När vädret var alltför dåligt landade planen på Riksväg 13, minns Harry Nordlund som tillsammans med Gunno Berggren, Gunnar Tahvelin och Folke Nordlund skötte markservicen på Olofsforsfältet. Harry fick sedan efter nedläggningen fortsatt arbete på Öviks flygplats där han jobbat i över 30 år.

Efter en sightseeingtur i Olofsfors fortsatte sedan sällskapet firandet på Levar Hotell med supé och flyghistoria av SAS PR-chef Lasse Lindström.

INGELA HJULFORS BERG

Gör ett nytt försök att locka studenter till Nordmaling

I VÄSTERBOTTENS-KURIREN 27/8 står att läsa om bristen på studentbostäder i Umeå. Värre än tidigare år med cirka 500 studenter helt bostadslösa veckan innan studierna börjar.

I ett inlägg 13/8 föreslog undertecknade att Nordmaling skulle göra en framstöt och erbjuda studenterna lägenheter i Nordmaling. Snabbt kom ett svar från Ulla-Maj Andersson, ordförande i Nordmaling, och Bertil Johansson, ordförande för Stiftelsen Nordmalingshus, att vårt förslag var "gammal skåpmat", ett redan provat recept som då inte föll umestudenterna på läppen.

Vi är väl medvetna om att de flesta studenterna helst vill bo "mitt i gröten" men, kanske finns några som väljer lugn och ro och fin natur samtidigt som man även kan få ett mer "permanent" boende under studietiden i stället för att sova på golvet i en gymnastiksal. Dessutom finns alla skäl i världen att göra förnyade försök att erbjuda boende i Nordmaling, varje år dessutom. Det kommer oss veterligen nya studenter varje höst. Om vi leker med tanken att bara en halv procent av 22 500 umestuderande skulle välja att bo i Nordmaling under studietiden, skulle det innebära fler än 100 personer. Ett icke föraktligt tillskott tycker vi.

Vid kontakt med akutrumsförmedlingen, studentbostäder

och Bostaden Härmod, alla Umeå, har inte någon, på något av dessa ställen, hört ett knyst från vare sig Nordmalings kommun eller stiftelsen Nordmalingshus i år. Akutrumsförmedlingen hörde däremot själv av sig till Nordmalings kommun för att få information om eventuellt lediga bostäder.

Ulla-Maj och Bertil: Plocka fram menyn igen. Förnya erbjudandet om gratis buss mellan universitetet och Nordmaling. Kanske är de nya studenterna hungrigare än de tidigare. Kan man pendla från exempelvis Skellefteå och Örnsköldsvik (enligt artikeln) så måste ju resan Umeå-Nordmaling vara en munsbit i sammanhanget.

Christer Bäckman
gruppleddare fp
Nordmaling

Allan Bäckman
ordf fp kommunför.
Nordmaling

27/8 96

Min kära Maka, vår kära Mor,
Mormor och Farmor

Svea Elisabet Östensson

*19/1 1918 † 23/8 1996

insomnade lugnt och stilla i tron
på sin frälsare. Djupt sörjd och
saknad av oss, barnbarn och
barnbarnsbarn, samt övrig släkt
och vänner

Djupsjö Nordmaling
26 augusti 1996

JOHANNES
Sören och Britth
Rolf och Anna-Lena
Astrid och Rune
Dan och Britt-Inger
Barbro och Roland
Nils-Gunnar och Gun-Mari
Mirjam och Henry
Marta och Göran

Stilla och varligt av ånglar Du
burits upp till Guds boningar
sköna
Och där skild från all oro och
strid Du nu vilar.
Bärgad för evigt hos Frälsaren
kär

Jordfästningen äger rum i Cat-
harina kapellet Nordmaling fre-
dag 30 augusti kl.12.00, därefter
inbjudes till minnesstund i
församlingsgården. O s a senast
28 augusti till Erixons Blh.
0930-102 28 I stället för blom-
mor, tänk på missionen.

Jan Granlund, Nordmaling.

Vår vän och arbetskamrat Jan
Granlund har lämnat oss. Att
Jan var sjuk har vi vetat en tid,
att läget var allvarligt bara nå-
gra dagar, varför beskedet om
hans bortgång blev en chock för
oss alla.

Jan har arbetat som ekonomi-
chef hos oss i Olofsfors sedan
1988. Företaget har under de år
som gått sedan dess vuxit myck-
et starkt och även genomgått
stora förändringar på den admi-
nistrativa sidan.

Jans goda datakunskaper
har under åren varit ovärderli-
ga, ingenting av de datarutiner
som fanns 1988 finns i dag kvar,
allt är nytt och modernt vilket
till stor del varit möjligt genom
Jans arbete och visioner. Vi har
också lärt känna Jan som en
mycket pliktrogen och arbet-
sames som alltid hjälpsam, på-
läst, strukturerad och engage-
rad.

Hans engagemang fanns in-
om många områden. Jan arbe-
tade politiskt för moderaterna
och var ledamot i lokalstyrelsen
i Nordmaling, där han också
var sekreterare. Innevarande
mandatperiod var han i kom-
munfullmäktige och föregående
mandatperiod var han också so-
cialnämndens ordförande.

Vid sin bortgång var han ord-
förande i handikappföreningen
HCK liksom kommunrevisor i
Nordmalings kommun. Trots
att hälsan under våren inte va-
rit den bästa har han mitt uppe i
att förverkliga en av de visioner
han haft under några år; att
starta en fotodling på sin fastig-
het i Lögdeå.

Jan var också en mycket na-
turintresserad person som
tyckte om att vistas i skog och
mark och att vandra i fjällen.
Han hann också bli en mycket
stolt farfar, och även här kunde
vi känna ett stort engagemang.

Våra tankar går också till
hustrun Vivianne och sönerna
med familjer. Vi känner med
dem i denna svåra stund.

16/8-96 ARBETSKAMRATERNA
vid Olofsfors AB
gm Jens

Olle Wård, Rundvik.

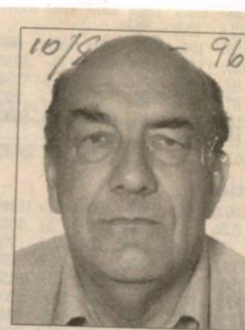
På Norrlands universitets-
sjukhus avled den 6 augusti Ol-
le Wård, Rundvik, efter en tids
sjukdom. Han blev 58 år och sör-
jes närmast av maken Karin,
tre barn med familjer, aldrig far
samt övrig släkt och vänner.

Olle Wård förblev livet ige-
nom sin födelseort Rundvik
trogen, där han hade anställ-
ning vid sågverksindustrin
Graningeverken, de sista åren
som arbetsledare. Som styrelse-
ledamot var han tidigare enga-
gerad i Stiaf, Svenska träindus-
triarbetarförbundet och senare
i Salf.

Han var gift med Karin, född
Björklund i Holmfors, Nyåker,
och makarna fostrade tillsam-
mans tre barn.

Olle Wård var känd som en
omtänksam och hjälpsam per-
son som ställde upp för allt och
alla. Familjen låg honom varmt
om hjärtat, liksom sommarstu-
gan i Sunnansjö, där han gärna
vistades och tillbringade stor
del av sin fritid.

Jakt och fiske var andra in-
tressen han gärna ägnade sig åt.
Som aktiv fotbolls- och ishock-
eyspelare i ungdomsåren be-
höll han sitt idrottsintresse li-
vet ut. På senare år sågs han of-
ta ute i terrängen som löpare el-
ler skidmotionär, något som
han tyvärr tvingades överge det
sista året sedan en sviktande
hälsa börjat ge sig tillkänna.

Arndt Olofsson, Baggård.

Arndt Olofsson, Baggård, av-
led den 4 augusti på Norrlands
universitetssjukhus, 68 år gam-
mal. Han sörjes närmast av ma-
kan Karin, barn, barnbarn och
syskon med familjer.

Arndt föddes på den gård han
förblev trogen. I sin ungdom
hjälpste han föräldrarna i jord-
bruket och arbetade säsongsvis
i flottning och skogsarbete.

1953 övertog han jordbruket
och gifte sig 1956 med Karin
Forsberg från Lögdeå. Fyra
barn har fostrats i hemmet. Vid
sidan av jordbruket arbetade
Arndt i industrin i Rundvik och
senare vid vägverket och inom
kommunen. Han erhöll förtids-
pension 1988 och kunde då ägna
sig åt sitt hästintresse.

Arndt var en omttyckt och res-
pekterad person med många
vänner och bekanta. Saknaden
är stor i familjen, som bevarar
hans minne med tacksamhet
och glädje.

Ann-Charlotte Holmgren och
Niklas Sjögren, Nordmaling.
fick den 2 augusti på Umeå BB
två pojkar, Jesper och Pontus
som var 49 resp 51 cm långa och
vägde 2 695 resp 3 450 gram.

10/8-96

75 år måndag 12 augusti Bengt Hesse, Nordmaling.

Hesse är pensionerad distriktsläkare, född i Härnösand. Efter en tid som underläkare vid Hällnäs sanatorium tjänstgjorde han under 50-talet bl a vid medicin- och kirurgavdelningarna vid Härnösands lasarett, senare vid Umeå sjukhus.

Från 1961 och fram till pensioneringen 1986 tjänstgjorde Hesse som provinsial- och distriktsläkare i Nordmaling. Han vikarierade därefter under ytterligare sex år vid olika distriktsläkarmottagningar, främst i Västerbotten. Från slutet av 60-talet och fram till 1995 har han varit flygläkare.

Hesse är medlem i Nordmalings rotary sedan 1962. Nu njuter han sitt otium, ägnar sig åt segel- och motorflyg, skidåkning på alla ledder och en och annan skridskotur.

10-8-96

Försenad gökotta i Djupsjö

TRADITIONELLT HAR en så kallad gökotta, fast försenad, hllits på utsikten i Djupsjö. Det regniga vädret har tidigare gjort att det ej varit lämpligt. Cdföranden i Djupsjö EFS, Johannes Östensson, gladdes över det goda vädret denna söndagsmorgon och antalet besökare, som också gav en bra kollekt till verksamheten i den lilla byns EFS.

Som vanligt de senaste åren, medverkade även makarna Johngen och Hilmar Dalsfelt. De seare knegade upp med musikinstrument och i följe fanns Brbro Jakobsson och Astrid Nberg, som spelade och sjöng under mötet.

Del 2 Fredag 30 augusti 1991

Nöjd Kund-Garanti
Din trygghet hos ONOFF

Västerbottens-Kuriren

Yviga politiska svängar

VAL91 Nordmaling

Nordmaling: 8 192 invånare
Största arbetsgivarna: Kommunen 700-800 anställda
Landslaget med strax under 300
Rottneros Board i Rundvik ca 150
Gränneveverken ca 150
KL-B-fabriken ca 65
Fullmäktige (31 ledamöter):
s 13
c 7
m 3
fp 3
kd 2
Nop 2
v 1
Könsfördelning: 22 män, 9 kvinnor

• Nordmaling – en mångsidig kommun, men också ett samhälle där olika partikombinationer bakom besluten och ett öberpende parti som ständigt byter sida gör att svängarna i politiken blivit alltför yviga.

— Det skapar huvudbry för politikerna

Behovet av ordning och reda i politiken och vem som ska bli nytt kommunalråd efter Sture Lindgren är två huvudsaker i kommunvalet i Nordmaling i höst.

Men också satsningen i Rindöiken, lägstadieskolor runt om i tätorten, Botnabarna, flygplats och avfallsplan i barnomsorgen förs upp som viktiga frågor av nordmalingspolitikerna.

Gunnar Viklund, socialdemokrat, tycker att den borgerliga majoriteten är för splittrad och opillar att olika partikombinationer står bakom olika beslut.

— Jag saknar en fastare majoritet, säger han. Även om det är demokratins gräs, så är det slöseri när tjänstemännen lägger ner otroligt möda och tid på utredningar som sen rinner ut i sanden. Jag tänker på personalen.

Allan Backman, folkpartist och ordförande i fullmäktige, tycker att oredan inte är vare sig särskilt stor eller konstig.

— Den beror på att vi har olika politisk sammansättning i arbetsutskottet, kommundirektören och fullmäktige. Men det har faktiskt varit två gånger under samma fullmäktige att ordföranden haft utslagskrav trots att antalet ledamöter varit ojämnt. Det betyder att enskilda lagt ner sin röst eller gått emot sitt parti.

Viklet är på både gott och ont – se som vill se ett starkt fullmäktige

har naturligtvis ingenting emot att beslut avgörs där och inte i arbetsutskottet.

• NOP hoppar

Det är bra att man ger och tar, det är debatten fram till beslutet som är viktigast, säger Kjell Nilsson, en av de två representanterna för NOP, som de andra tycker har hoppat mest.

Sen ändrar han sig genast till att alla för justning, när västerns Lise-Lotte Olsson invänder att resultatet och beslutet är det viktigaste.

— Ja, det är förstås så jag menar! Gunnar Viklund tar fram en annan sida av saken.

— Jag tycker att många politiker i styrelser och nämnder har anknytning till verksamheten i jobbet eller har anknytning som med hjälp av dem driver sina frågor upp till fullmäktige. Det är väl inget demokratiskt fel i sig, säger han och läter tveksamt.

Hans Dau, moderat, fyller i.

— Problemet är att det ekonomiska ansvaret blir lidande. Därför är svängningarna inte bra.

• God ekonomi behövs

Och Allan Backman säger:

— Om det gäller enkla frågor spelar det ingen roll om majoriteten kan förutse. Men när det gäller ekonomiska frågor så är jag ett annat. Grunden för alla våra beslut måste vara att vi har en god ekonomi.

Ekonomin är någorlunda, tycker politikerna, även om Dau belä den varit en omställning på sport- och ishallen. Han menar att den beskurit handlingsutrymme.

— Det är sjuk att av sju partier ska ett få en helhetsbild. Har ska den personen svara NOP eller något annat mindre parti? Jag ser problemerna, säger Kjell Nilsson och fortsätter med att kommunalrådet för bor lär engagera sig i tjänstemäns frågor.

Men nu finns den där och alla är överens om att området nu ska utnyttjas maximalt.

Jag vill se möjligheterna i stället för hindren, säger Kjell Nilsson och talar lyriskt om hur området skulle kunna blomstra av affärer, företag, camping, en tempererad bussång.

• Ny högstadieskola

Nästa stora investering är högstadieskolan. M hade velat se en ny sådan före skallen och Dau talar varmt för den, nu med argument som de andra uppfattar som högt kontroversiella.

— Vi har inte en tillfredsställande nivå på undervisningen i Nordmaling nu. Ungdomarna har ett sämre betygsläge än i andra kommuner och för stora avvikelser på gymnasiet.

Kjell Nilsson, som är studierektor till vardags, säger emot:

— Samma lärare undervisar på KomVux, som håller bra standard. Betygen skiljer inte så mycket och att ungdomarna har valjer B-språk i mindre grad än i andra kommuner kan bero på en annan studietradition.

• Sopas under mattan

Men Dau ger sig inte:

— Jag tycker att det verkar som om man sopar problemen under mattan för att det känns obehagligt. Jag har tagit fram egen statistik som visar att efter första och andra året i gymnasiet är nordmalingsungdomarna orepresenterade bland dem som har över fyra i snitt. Det måste vara högstadieskolan som skiljer. Det måste vi tala om och göra något åt.

• Dau nytt rådg?

Sture Lindgren avklar nu som kommunalråd. Frågan är förstås vem som ska avlösa honom.

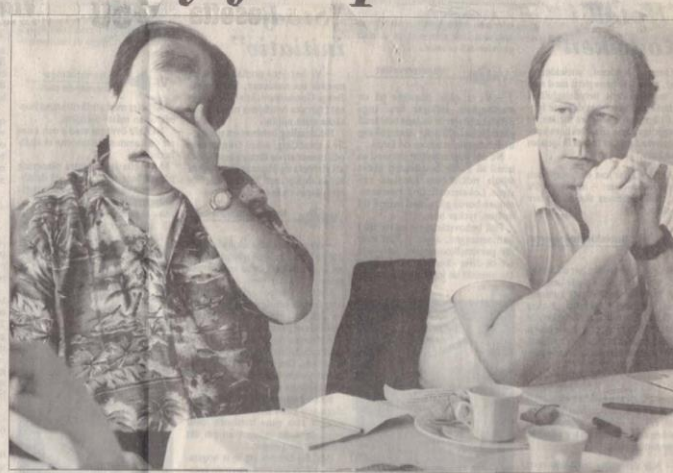
Hans Dau anmäler sig frivilligt: Förutsatt att stödet för min person är det rätta, tillägger han. Varken Sture Lindgren eller Allan Backman har något emot tanken. Men Backman invänder:

— Jag tror att Hans kommer att välja riksdagen först i alla fall, säger han. De som velat rösta på honom till riksdagen borde få klart besked.

• Inget kommunalråd

NOP vill inte ha något kommunalråd alls:

— Det är sjukt att av sju partier ska ett få en helhetsbild. Har ska den personen svara NOP eller något annat mindre parti? Jag ser problemerna, säger Kjell Nilsson och fortsätter med att kommunalrådet för bor lär engagera sig i tjänstemäns frågor.

• Ibland tryter den politiska inspirationen... Gunnar Viklund, s, samlar kraft och Kjell Nilsson, NOP, begrundar det senast sagda.

Lise-Lotte Olsson, v, håller på sitt och vis med:

— Jag tycker också att man borde lösa rådsfrågan på något annat sätt när vi bara har minoritetspartier. Men det är svårt att hitta något som är praktiskt genomförbart.

Men Hans Dau invänder bestämt:

— Folk utifrån måste veta vem de ska vända sig till.

Sture Lindgren vägrar sig inte mot Kjell Nilssons tillnående kritik: — Det är lätt att bli förvillad på den här posten, man väljs av administrationen. Därför ska man inte sitta för länge.

Benkt Gunnarsson, kls, får alla med sig när han sammanfattar:

— Det ska vara rätt min på rätt plats. Han ska företrädare kommunen och dess invånare i första hand, i andra hand majoriteten och först i tredje hand det egna partiet.

Eko-snacket har tystnat

Inför förra valet ville flera att Nordmaling borde profilera sig för världen som eko-kommun. I år är de påfallande få som pratar riktigt hanfört om ämnet.

Inför årets val har man just tillsatt en arbetsgrupp som ska vaska fram praktiska genomförbara idéer.

Altmedan alla sorsselepolitiker konstaterar att ekologin är det enda som gäller för framtiden. De som knappt verkade överens om någonting då, före förra valet.

— Det har förhållats, konstaterar Lise-Lotte Olsson, v, med en viss förthet i röst. Det var hennes parti som lade förslaget från början.

Nu ska vi antingen sätta igång.

• Förhållat

— Det är många motioner som har blivit förhållade, förklarar Gunnar Viklund, s, med samma tendens till irritation.

Och Sture Lindgren, c, griper: — Frågan har mönat nu. Kommunstyrelsen till- rite aldrig den där arbetsgruppen. Men det hela har blivit mer intressant nu.

Varpa Dau invänder:

— Jag har aldrig sett något konkret förslag på vad det där med eko-kommun egentligen är. Vad ska vi göra av grejerna? Det är ingen som vill ha a papper och glas från Norrland. Det måste drivas från andra hållet, från riksdagen.

Och han fortsätter raskt och ganska vresigt över till jordbrukspolitiken — precis samma sak där, tycker han.

— Vad spelar det för roll vad vi bedutar om att odla energiskog till värmeverket i Nordmaling när riksdagen fattar beslut som lägger ner hälften av jordbruket i byden?

• Större krav

Kjell Nilsson säger emot: — Om riksdagen tar sina beslut så ställer ju ännu större krav på kommunerna!

— Ah, det har vi ingen ork att göra, svarar Dau.

— Jo, vi får väl ge morötter till dem som håller landskapen öppna, föreslår Kjell Nilsson.

Varpa Allan Backman säger något om utslagskrav, som alla genast kollar som rikspolitik och så försvinner diskussionen om Nordmalings framtid som eko-kommun i dimman.

Maria Lundqvist-Bromster, laborator som Allan Backmans förträdare i folkpartiet i Nordmaling och för goda råd på egen.

VAL91 Reportaget fortsätter på nästa sida

• Det är inte så lätt att profilera sig när man är överens om det mesta - både mål och medel. Rikspartiernas råd och röa ger inte mycket ledning när lokala sakfrågor ska avgöras.

• Samling runt politiken i Nordmaling. Från vänster: Gunnar Viklund, s, Kjell Nilsson, NOP, Liselotte Olsson, v, Hans Dau, m, Sture Lindgren, c, Bengt Gunnarsson, kds, Maria Lundqvist-Brömster, fp och hennes partikamrat Allan Backman.
FOTO: CLAES TÖRNHEDEN

• Gunnar Viklund, s.

"Hotell i Rödviken"

Gunnar Viklund, socialdemokrat, anser att hans parti med sina 13 mandat varit betydelsefulla i fullmäktige, eftersom det inte funnits någon stor enighet mellan de borgerliga partierna. Det har skett användning av för att få igenom sina krav.

Andä saknar han en fastare och starkare majoritet - inte minst för att tjänstemännen ska få klara direktiv.

• Socialdemokraterna

Is- och sporthallen har s känd för i många år och när den står på att bli en attraktion i klass med Liseleddjurpark, menar Viklund, som vill gå vidare i exploatering med en simhall eller en tempererad utomhusbassäng.

Området på Rödviken borde kunna bli en attraktion i klass med Liseleddjurpark, menar Viklund, som vill gå vidare i exploatering med en simhall eller en tempererad utomhusbassäng.

När det gäller barnomsorgen är vi rörande ense med centern om de låga avgifterna och ska fortsätta jobba för det. De ekonomiska förutsättningarna måste skapas.

• Vi har försökt hålla stilla de politiska arvorden, men inte lyckats i fullmäktige, tillfogar han.

"Emot storflygplatsen"

Vänsterns Liselotte Olsson konstaterar att partiet under den gångna perioden haft större betydelse i arbetsgrupper som kommunstyrelsen och fullmäktige tillika än i det direkta beslutsfattandet.

Vi har ingen vägmatarroll och det har inte varit så viktigt för de andra att få med oss.

Vänstern vill öka kommunens engagemang på konsumentområdet, när nu tiderna blir kärvar.

Det finns lika många fattiga (med våra dagars mått) som för 100 år sen, säger Liselotte Olsson. Socialbidragen ökar katastrofalt.

• Vänsterpartiet

Hon gläds åt att arbetet antingen inleddes med att förverkliga beslutet att göra Nordmaling till en ekologisk kommun och framhåller att det var viktiga saker som lade den moten som är grunden till arbetet.

Vi har inte profilerat oss så mycket via motioner, konstaterar Bengt Gunnarsson, kds. Vi har försökt bevara områdena omsorg och skola samt miljön.

Nordmaling behöver ett näringsliv i utveckling, anser Gunnarsson och menar att de företag som väljer att etablera sig i byarna kan behöva konsultbistånd med utredningar för att hjälpa på gång.

• Kristdemokraterna

Vi måste stödja lokala initiativ när de kommer. I en trång ekonomisk värld riskerar detta hamna vid sidan av, menar han.

Nyckel station måste behållas som av- och påstigningsplats, betonar kds med hjälp av samhällsekonomiska argument.

Äldreomsorgen ska byggas ut med minialderdomshem i byarna, anser kds. Det kommer försvaret på att sjukhemmet ska byggas om till enklare.

Kds i Nordmaling vill gärna att dagmamorna fick betalt för värden av sina egna barn och lovar motionerna om saken även om det skulle kosta pengar.

Att det behövs ett nytt högstadium håller kds med om, men betonar samtidigt skolmålningarna och vill behålla alla tillredningskåk som finns.

Kds vill att kommunen odlar egen energiskog för användning i energiverket. Det skulle spara oändliga transporter och pengar.

• Liselotte Olsson, v.

• Bengt Gunnarsson, kds.

"Stödja initiativ"

Vi har inte profilerat oss så mycket via motioner, konstaterar Bengt Gunnarsson, kds. Vi har försökt bevara områdena omsorg och skola samt miljön.

Nordmaling behöver ett näringsliv i utveckling, anser Gunnarsson och menar att de företag som väljer att etablera sig i byarna kan behöva konsultbistånd med utredningar för att hjälpa på gång.

Vi måste stödja lokala initiativ när de kommer. I en trång ekonomisk värld riskerar detta hamna vid sidan av, menar han.

Nyckel station måste behållas som av- och påstigningsplats, betonar kds med hjälp av samhällsekonomiska argument.

Äldreomsorgen ska byggas ut med minialderdomshem i byarna, anser kds. Det kommer försvaret på att sjukhemmet ska byggas om till enklare.

Kds i Nordmaling vill gärna att dagmamorna fick betalt för värden av sina egna barn och lovar motionerna om saken även om det skulle kosta pengar.

Att det behövs ett nytt högstadium håller kds med om, men betonar samtidigt skolmålningarna och vill behålla alla tillredningskåk som finns.

Kds vill att kommunen odlar egen energiskog för användning i energiverket. Det skulle spara oändliga transporter och pengar.

• Liselotte Olsson, v.

"Servicehus i Rundvik"

Nordmalings Överordnade Parti gick till val förra gången med krav på att blockpolitiken skulle få ett slut, tjänstemännen- och den politiska organisationen skulle ses över och servicen skulle förbättras. Under den gångna mandatperioden har man fyllt i med motioner om öppnare fullmäktige och om att sälja ut fastigheter.

Vi har en gammal bra period bakom oss, summerar Kjell Nilsson belästat och tycker att blockpolitiken verkar ha upplöst sig. Hans partis mål är en samningsregering.

Is- och sporthallen var NOP emot, men Kjell Nilsson tycker ändå att det var bra att man tog sig fram till beslut.

Främjelse satsar NOP sin kraft på att få till ett servicehus i Rundvik och på att bygga ut barnomsorgen.

• Nordmalings överbordande parti

Arbetet med att få till stånd Botnabanan måste fortsätta. NOP är överens med c och s om att de kommunala taxorna ska hållas nere.

Man efterlyser bättre planering på det hela taget, både på detalj- och översiktsnivå. Värmeverkets kulvertsystem är ett exempel på dålig planering riskerar att leda till bekymmer i efterhand.

Partiet vill som sagt sälja ut fastigheter. Inte minst industrifastigheter, som man menar innebär en örtävt subventionering gentemot de företag som satsar på att bygga eget. Men partiet vill också sälja en del av bostadstilläggens hyreslägenheter.

• Folkpartiet

Maria Lundqvist-Brömster, som Janne Allan Backman förtrodd partiet vid VK:s utfrågning, betonar skolan samt barn- och äldreomsorgen.

Hon vill arbeta för privata och kooperativa alternativ i omsorgen och gläds åt att sådant är på gång. Taxan ska vara låg och servicen god. Det senare betyder att barns individuella behov ska tillgodoses - svaga grupper ska få särskilt stöd. Familjer som behöver extra stöd ska få det, anser hon, t ex med barnsamariter.

Hon vill förstärka kulturutbudet i barnomsorgen och skolan för att barn ska skolas in i kulturen.

När det gäller kommunens tekniska och sociala förvaltning förespråkar fp så mycket på entreprenad som möjligt och Maria tar gärna Åre kommun som exempel.

Fråga om miljön förespråkar fp kompostering och källsortering samt ökad kalkning av sjöar. Det behövs en upprustning på skolans område, anser partiet.

• Kjell Nilsson, NOP.

• Maria Lundqvist-Brömster, fp.

"Förstärkt kulturutbud"

Folkpartiet i Nordmaling har lagt motioner om storflygplatsen och Botnabanan och menar att om de två kunde förverkligas, så skulle det få en oerhörd stor betydelse för kommunen.

Partiet har dessutom motionerat om rökförbud i offentliga lokaler, vilket man ser som en miljöfråga, och om en bättre förläggarskambet, vilket man ser som en personfråga, samt om högre kommunalt bostadstillägg för pensionärer.

Det behövs bättre framförhållning i fråga om infrastrukturen, tycker Sture Lindgren, som menar att politiken hittills präglats för mycket av akuta utryckningar.

Däremot glädjer han sig åt en allmant växande tilltro till Nordmalings utvecklingsbygd, som han tycker sig ha sett de senaste åren. Inte minst har handeln utvecklats och centrum välgår. Han ser fram emot att utveckla Rödviken med bostäder men också med industri och handel så att man fullt ut utnyttjar närheten till E4.

Läggasprofilen i äldre- och barnomsorg står centern bakom, men Lindgren betonar att servicen behöver bli bättre.

En så enkel administration som möjligt är viktig, men Lindgren vill inte delta i något "generellt skall på byråkratin". I den allmänna förändringsarbetet ingår att effektivisera administrationen på de områden som man väljer att ha kvar i kommunal regi.

Nordmaling måste ligga på när det gäller infrastrukturen. Det gäller både Botnabanan och att få del av de infrastrukturer som riksdagen beslutat om. Utan ett hårdt arbete från kommunen är risken stor att pengarna hamnar söderut, varnar Dau.

Kommunen ska inte äga fler fastigheter än man behöver och ska sälja ut rörelse- och industrifastigheter. Samtidigt måste man vara beredd att bygga nya på andra håll för småföretag som inte har egen mark. Sen ska de övertas av företagen själva så småningom.

• Sture Lindgren, c.

"Behövs nytt högstadium"

Kommunalrådet Sture Lindgren, c, avgår från sin post när den här mandatperioden är slut. Men centerns krav på verkliga inte av det.

Ett nytt högstadium behövs likom som nya låg- och mellanstadier, anser partiet.

Fridstidsverksamhet ska drivas i föreningsslag så långt det går och det gäller även ridklubben. Sommarmarknaden borde också kunna övertas av föreningarna, tycker centern, nu när föreningarna fått så många lönebidragsanställningar. Även i fråga om kulturen kunde de deltagande organisationerna ta större ansvar, tycker partiet.

• Centerpartiet

Det behövs bättre framförhållning i fråga om infrastrukturen, tycker Sture Lindgren, som menar att politiken hittills präglats för mycket av akuta utryckningar.

Däremot glädjer han sig åt en allmant växande tilltro till Nordmalings utvecklingsbygd, som han tycker sig ha sett de senaste åren. Inte minst har handeln utvecklats och centrum välgår. Han ser fram emot att utveckla Rödviken med bostäder men också med industri och handel så att man fullt ut utnyttjar närheten till E4.

Läggasprofilen i äldre- och barnomsorg står centern bakom, men Lindgren betonar att servicen behöver bli bättre.

En så enkel administration som möjligt är viktig, men Lindgren vill inte delta i något "generellt skall på byråkratin". I den allmänna förändringsarbetet ingår att effektivisera administrationen på de områden som man väljer att ha kvar i kommunal regi.

Nordmaling måste ligga på när det gäller infrastrukturen. Det gäller både Botnabanan och att få del av de infrastrukturer som riksdagen beslutat om. Utan ett hårdt arbete från kommunen är risken stor att pengarna hamnar söderut, varnar Dau.

Kommunen ska inte äga fler fastigheter än man behöver och ska sälja ut rörelse- och industrifastigheter. Samtidigt måste man vara beredd att bygga nya på andra håll för småföretag som inte har egen mark. Sen ska de övertas av företagen själva så småningom.

• Sture Lindgren, c.

• Hans Dau, m.

"Satsa på skolan"

Moderaternas Hans Dau efterlyser likom som en klarare och starkare majoritet i nordmalingspolitiken. Han tycker inte om NOP:s vägnärstall.

De driver en populistisk politik utan ekonomisk planering och ansvar. I skollagen hoppades alla utom vi hit och dit - vi hade en klar linje, dvs nej.

Man ser att skolan kommer i vägen för andra viktigare investeringar, framför allt en ny högstadieskola.

Underinvisningen i Nordmaling håller inte tillfredsställande kvalitet, hävdar Dau och hänvisar till betygsläget och shoppens från gymnasieskolan.

• Moderaterna

Vi måste satsa på skolan, stryker han under.

Det behövs därtill lägstadieskolor där folk bor. Nordmaling håller på att bli så stort att de små barnen får för långt till skolan, resonerar Dau.

Inom äldreomsorgen förespråkar m mini-äldreomsorg. Visserligen har fullmäktige sagt ja till en motion om saken, men ingenting har hänt.

Nordmaling måste ligga på när det gäller infrastrukturen. Det gäller både Botnabanan och att få del av de infrastrukturer som riksdagen beslutat om. Utan ett hårdt arbete från kommunen är risken stor att pengarna hamnar söderut, varnar Dau.

Kommunen ska inte äga fler fastigheter än man behöver och ska sälja ut rörelse- och industrifastigheter. Samtidigt måste man vara beredd att bygga nya på andra håll för småföretag som inte har egen mark. Sen ska de övertas av företagen själva så småningom.

"Korna måste få gå ute"

"Om vi, Tina, Linda och Monika i 9 C fick bestämma i Nordmaling, då skulle vi:

• Ej ge tillstånd att hålla kossarna inne på somrarna

• Höja priserna på gods och annat onödigt (bl a på de miljöföroreande produkterna). Billiga ska däremot viktiga varor bli som mjölk och annan basmat - miljövänligt tvättmedel, papper o dyl.

Det är många i deras klass som instämmer i stora delar av programmet. Värnet om miljön återkommer i flera uppsatser. Det här förslaget kommer från en anonym elev.

"Jag tycker att man borde ta bort mjölkpaketet och ha glasflaskor i stället och dom som var arbetslösa skulle få köra ut flaskorna på morgon och stoppa dom i en

• Skapa mera fritidsaktiviteter - bättre sysselsättning.

• Stoppa utbyggnaden av Älvarna.

• Inplantera karpar i Norrjön.

• Öka bakterier som äter miljögifter.

• Ge ett årligt pris till miljövänligaste företag.

• Använda freonfri hårspray och icke djurstreck kosmetika.

Det är många i deras klass som instämmer i stora delar av programmet. Värnet om miljön återkommer i flera uppsatser. Det här förslaget kommer från en anonym elev.

"Jag tycker att man borde ta bort mjölkpaketet och ha glasflaskor i stället och dom som var arbetslösa skulle få köra ut flaskorna på morgon och stoppa dom i en

kybox som man ska ha bredvid postlådan. Med det får man arbeta tillfälligt på att göra kyboxarna."

Men om nordmalingspolitikerna behöver lokala tips och idéer att vinna unga röster med så ger ungdomarna mycket annat att välja bland.

Men om nordmalingspolitikerna behöver lokala tips och idéer att vinna unga röster med så ger ungdomarna mycket annat att välja bland.

En gymnasieskola (med bara behöriga lärare, var pedagogiska förmåga testas vart tredje år) och en skola med element som fungerar och där man får välja mat i matan (och äta gods på lekionerna) - och där man bara går åtta år eller har tredagarveckor, så man kan jobba och tjäna pengar två dagar i veckan. Och på tal om tjäna pengar, så tycker ungdomarna att ersätt-

ningen på ungdomsjobben är betydligt låg.

• En stor ungdomsgård med ungdomsdanser/disco som kommunen ordnat för 15-åringar och uppåt.

• En skateboardpark skulle glädja somliga. Andra tycker att poisen kunde vara mindre petig och sluta jaga cyklist. Billigare körkort för tillväxtare skulle också göra livet lättare att leva för vissa.

• Flera tycker att lönestrukturen i landet är sned och kräver lika löner för kvinnor och män och mer lön till de anställda i barn- och äldreomsorg. Bättre arbetsmiljö skulle också avse flera i klassen.

• Dessutom borde pensionärerna ha rätt till utfyllt en gång i veckan, anser en elev.

• Klass 9 C i Nordmalings högstadium våren '91.

Familj skolstrejkar i Lögdeå

LÖGDEÅ (VK)
En skolstrejk pågår sedan en dryg vecka i Rönnholm, Lögdeå.

En familj vägrar helt att skicka sin sexåring till deltids-förskola och ett barn till klass tre.

Fyra familjer planerar att ansluta sig till strejken längre fram när halka och höstmörker kommer om inte kommunen förbättrar sin service.

— Det här är att vrida utvecklingen tillbaka till 60-talet, säger Gunilla Gustafsson i Kittjan utanför Rönnholm. Med den politik som Nordmalings kommun nu för är det omöjligt att bo i glesbygd.

Jan-Olof och Gunilla Gustafsson har fyra barn och bor i utpräglad glesbygd. Allt sedan 60-talet har en skolskjuts gått förbi bostaden i den mån det funnits barn i området. Den nyordning som kommunen nu infört innebär att barnen måste gå 2,2 kilometer till en trevägskorsning i Rönnholm och därefter åka buss genom utkanten av Lögdeå by genom Ava och sedan tillbaka till skolan i Lögdeå. Bussresan tar 40 minuter.

• Obelyst väg

Ett barn som går i högstadiet i Nordmaling får en bussresa på 60 minuter plus gångvägen 20 minuter.

Lena Hedström och Peder Rönnberg bor 1,4 kilometer från den provisoriskt inrättade hållplatsen och här kräver kommunen att ett förskolebarn skall gå den här sträckan.

— Jag vägrar att skicka ett förskolebarn efter den helt obelysta

vägen, säger Lena Hedström. Jag har båda barnen hemma så länge det här pågår. Jag skickar inte barnen till skolan med deras liv som insats. Nordmalings kommun är ingen glesbygdsvänlig kommun.

— Jag har fått samtal från Nordmaling om att skolplikt råder men det struntar jag i. Kommunen får rätta till det här först.

• Inget samråd

Föräldrarna hade inte en aning om att kommunen skulle sätta in en stor buss till byn och dra in de taxibilar som gått utanför deras bostäder i 30 års tid förrän skolan började. Inget som helst samråd har förts och hållplatserna är inte godkända av vägverket och inga som helst vindskydd finns.

Lena Hedström säger att hon hämtat böcker till sin pojke i klass tre och att hon tänker hålla ut med strejken. Hon har varmt stöd av övriga föräldrar i byn.

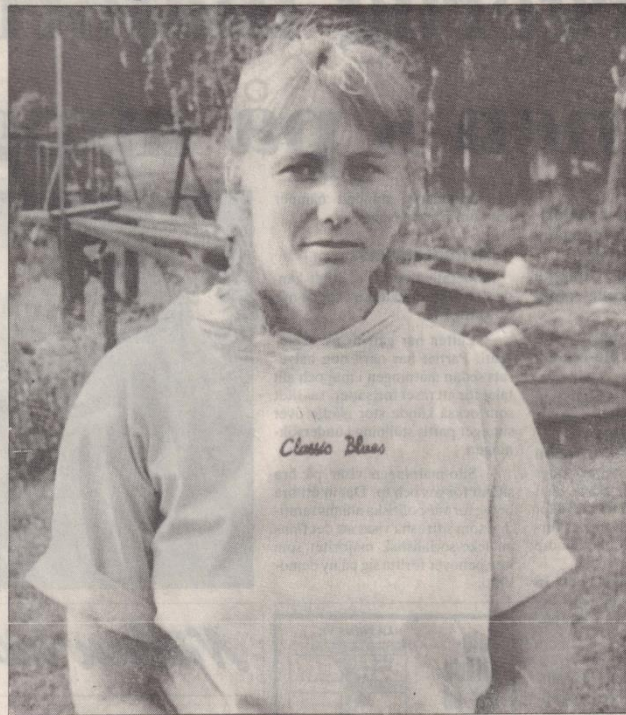
— Vi kommer inte heller att skicka barnen till skolan när höstmörret kommer, säger Gunilla Gustafsson, Eva Fällman, Sven-Erik Granberg.

• Dålig lösning

Vera Jonzon, c, är ledamot i skolstyrelsens arbetsutskott. Hon säger att hon konfererat med skolstyrelsens ordförande Christer Bäckman, c.

— Vi är överens om att det här inte är någon bra lösning sett till den sammanlagda restiden. För låg- och mellanstadiet kan det bli 20 minuters gångväg och 40 minuter i buss och det är inte bra eftersom den sammanlagda vägsträckan inte är mer än någon mil. För högstadiet barnen blir det 60 minuter i bussen.

— Det enda jag kan lova är att vi skall lyssna på föräldrarna och

• Lena Hedström vägrar att skicka sina två barn till skolan så länge Nordmalings kommun inte återgår till den service som fungerat sedan 60-talet.
— Jag skickar inte barnen med deras liv som insats, säger hon.

FOTO: SVEN LINDBLOM

resonera med tjänstemännen kring tillämpningen av reglerna.

Skolchefen i Nordmalings kommun, Nils Sjödin, säger att tjänstemännen fått politiska direktiv att följa det reglemente som gäller sedan 1980. Det innebär att barn i klasserna 1 och 2 får gå upp till två kilometer till hållplatsen och barn i klasserna 3–9 upp till tre kilome-

ter. Han visar ingen förståelse för den sammanlagda restiden.

— Däremot håller jag med om att vi borde informerat föräldrarna långt tidigare. Det är ett fel som vi får ta på oss.

• Överklagar

Föräldrarna har redan skrivit till skolstyrelsen och protesterat. De

har också bestämt sig för att överklaga skolstyrelsens beslut till länsstyrelsen. Skälen för detta är dels bristen på samråd, dels skolstyrelsens sätt att inrätta hållplatser litet hur som helst i byn utan samråd med vägverket och enskilda väghållare.

SVEN LINDBLOM

Om otillåtna radioapparater används

Älgjägare kan bli lagbrytare

NORDMALING (VK)

Ett stort antal älgjaktlag kommer att vara lagbrytare i år. Det gäller dem som ännu inte förstått — eller struntar i — att deras gamla jaktradioapparater är olagliga från 1 juli.

Det visar en enkel undersökning som VK gjort.

— Jag uppskattar att nästan hälften av jaktlagen kommer att använda sina otillåtna kommunikationsapparater, säger Björn Wrethén, Björns Radio i Nordmaling.

Sven-Erik Bergström, LTS i Umeå, delar uppfattningen att många jägare och jaktlag är okunniga om att vissa apparater inte längre får användas.

Från och med 1 juli 1991 är alltså alla gamla kommunikationsapparater med enbart AM-modulering förbjudna. De får inte längre användas, vare sig under jakt eller annan tid av året.

• RL-märkt är godkänd

Hur avgör man då om ens apparat är godkänd eller inte?

Jo, genom att kontrollera den

• Det är inte bara älgar som kan råka illa ut under den stundande jakten. Även jägare som pratar på AM-bandet får se upp.

TECKNING: ROBERT WALTER

typgodkännande-märkning, som finns instansad eller på annat sätt uppmärkt på apparaten. Enligt televerket i Luleå är alla kommunikationsapparater med bokstäverna

”RL” samt en sifferkombination godkända. RL står för Radiolaboratoriet och siffrorna visar godkännandenumret samt året för detta.

De apparater som däremot inte kan uppvisa denna beteckning är uttrangerade, trots att de tekniskt sett fungerar på samma sätt som tidigare.

Björn Wrethén, Björns Radio i Nordmaling, är förvånad över att så få jaktlag verkar vara förberedda på att deras gamla apparater numera betraktas som olagliga.

— Det är åtskilliga som kommit för att köpa batterier och fått en aha-upplevelse när jag berättat om de nya reglerna, säger han.

Men alla är inte omedvetna. Försäljningen av jaktradio är mångdubblad i år mot tidigare och det verkar vara jaktlag med unga ledare som även insett kravet på byte.

• AM-apparater förbjudna

— Det är apparater med enbart AM-modulering som är förbjudna. De som har både AM och FM får fortsättningsvis användas men under förutsättning att de nyttjas i FM-läget, säger Sven-Erik Bergström, LTS, Umeå.

Han tycker även att okunnet bland jägarna har varit stor inför jaktstarten vad gäller de nya radioreglerna. Själv tror han att många av de jaktlag som ännu inte visat intresse för att byta apparater har för avsikt att föra olagliga samtal vid höstens jakt.

OWE FREDRIKSSON

Storsatsning ger tio nya jobb

Graninge investerar 20 miljoner i ny hyvlerilinj

Graninge fortsätter att satsa mångmiljonbelopp på sin sågverksanläggning i Rundvik. I veckan togs beslut om att investera ytterligare 20 miljoner på en ny hyvlerilinj.

Japanframgångarna har ökat efterfrågan och Graninge behöver fördubbla hyvlerikapaciteten från 50 000 till 100 000 kubikmeter per år.

I mars-april nästa år ska den nya linjen vara i arbete, säger platschef Lennart Wilhelmsson och ger marknadschefen Jan Söderlind samt Inge Fredriksson, säljansvarig på Japan, all ära av den ökade efterfrågan.

Tio nya jobb

Den nya hyvlinjen kommer att sysselsätta ett 10-tal personer varav merparten redan är anställda och under inlärnin-

Ronny Westermark och Joakim Leonardsson är två av de nyanställda. För Ronny innebär jobbet en övergång från en bräcklig arbetsmarknad som byggnadsarbetare.

Jag har i princip varit arbetslös sedan i mars 1992. Det har bara blivit några kortare jobb då och då, säger han. För Joakim var det lite andra orsaker som låg bakom anställningen. Han kom från ett arbete i Lycksele såg.

Det var tjejen som drog men utan arbetet hade jag inte kunnat flytta, konstaterar Joakim.

För att klara produktionen har Graninge fram tills dess den nya linjen står klar att tas i bruk anlitat andra företag för den produktion som inte klaras

av i den befintliga linjen.

I Västerbotten är det Stöcke såg och Tegsnässkidan som båda kör specialproduktion samtidigt som även ett hyvleri i Kramfors fått en större beställning. Även efter att den nya hyvlerilinjen tas i bruk i Rundvik räknar Lennart Wilhelmsson med att ha kvar samarbetet med de tre företagen. Stöcke och Tegsnässkidan med den produktion som sker i dag och Kramfors med en alternativ beställning.

Vi var beredd att lägga en order till Hällnäs såg på 20 000 kubikmeter. Det skulle ha passat deras förädlingslinjer perfekt. Trots att företaget stod i begrepp att säga upp folk ville ledningen tyvärr inte inleda en diskussion med oss, säger Lennart Wilhelmsson som är lite besviken över att företagsledningen för Hällnäs sågs lagt skulden på Graninge för att inget samarbete blev av.

Prestige

Tidigare uppgifter till VK har gjort gällande att det låg en risk för prestigeförlust bakom Hällnäs sågs blanka nej till ett samarbete. Anledningen skulle ha varit att Lennart Wilhelmsson tidigare framgångsrikt arbetat som VD för Hällnäs såg och nuvarande ledning var avvisande till att Wilhelmsson skulle kunna ikläda sig rollen som "räddande ängel". Till det har Lennart Wilhelmsson själv ingen kommentar utan hänvisar frågan till företagsledningen för Hällnäs såg.

VK har talat med personal som bekräftar påstående om troligt prestigebeslut. Därefter har VK sökt tidigare koncern-VD:n Nils Byström, för en kommentar men denne har slutat

FOTO: PER LANDFORS

Efterfrågan har ökat så mycket att Graninge i Rundvik måste fördubbla sin hyvlerikapacitet från 50 000 kubikmeter per år till 100 000. De ger glada miner både hos ledning och personal, platschef Lennart Wilhelmsson tillsammans med en av de nyanställda, Ronny Westermark.

vid Balticgruppen. Ny koncern-VD är en av ägarna, Christer Olsson, som dock var upptagen

och ej kunde nås under fredagen. Vid Hällnäs såg omfattades 13

kollektivanställda samt en tjänsteman av varslet. Fem har redan slutat, fem går den 19 sep-

tember och kvarvarande den 19 december.

OWE FREDRIKSSON

Miljonsatsning i Rundvik 23/8 1996

Graninge satsar ytterligare 20 miljoner kronor i sin sågverksanläggning i Rundvik.

Exportframgångarna till Japan har höjt produktionskravet av hyvlat över nuvarande kapacitetstak. Innan våren ska en ny hyvlerilinjé stå färdig att tas i bruk. Beslutet kom i veckan.

- Vi behöver fördubbla hyvlerikapaciteten från 50 000 till 100 000 kubikmeter per år, det är nödvändigt för att vi ska kunna hålla våra leveransåtaganden, säger platschef Lennart Wilhelmsson.

SIDAN 6

Dödsfall

Svea Östensson, Djupsjö,
Nordmaling 23/8 1996

Under de tidiga morgontimmarna lördagen den 24 augusti avled 78-åriga Svea Elisabeth Östensson, Djupsjö.

Hennes liv alltsedan tidiga ungdomsår var fyllt av arbete och omvårdnad av de åtta barn som hon tillsammans med maken Johannes satte till världen.

Men inte bara hennes make och barn fick del av hennes flinka händer och varma hjärta, även svärföräldrar och andra närstående, men också de många ordets förkunnare som "tog in" hos ordförande Johannes bjöds till bords.

Gästfrihet var en viktig del av Sveas kristna tro, inte bara i ord utan i praktisk gärning.

På senare år sviktade hälsan och flera långa sjukhusvistelser har denna "hemmets kvinna" fått gå igenom, senast en benamputation.

Nu hade hon lärt sig gå på nytt och var vid gott mod, då hennes hjärta ej orkade mer. Dödsbudet kom oväntat, trots tidigare svaghet i hjärtat, men make, familj och vänner unnar henne vilan till sist.

Svea Östensson efterlämnar en ljus minnesbild. En mycket vänfast och positiv medmänniska, en god vän, trogen EFS-medlem och allra mest mor, mormor, farmor och maka.

MARGARETA JOHAGEN

Vår älskade

Aina Adolphson

* 30/8 1925 † 6/8 1996

har lämnat oss i stor sorg och saknad, men i ljust minne bevarad.

Norrbyn 6 augusti 1996

EDVIN

Ulla-Britt och Lars-Göran
Bert-Ove och Åsa
Jeanette och Göran
Barnbarn
Släkt och vänner

Från smärta och oro Du
somnade bort

Vi stått vid din sida så hjälplösa
blott

Det känns så svårt att skiljas
från varann

Det finns så många starka band

Du var alltid så nära

Du gjorde allt för Ditt hem och
Dina kära

Det skimrar över dagar som
svunnit

Du hade ett livsmod som få

En ljusglimt i allt Du funnit

Vi saknar Dig, saknar Dig så

Begravningen äger rum i kretsen av de närmaste släkt och vänner. Tänk på Axlagården pg 90 06 52-9, Astridgården, pg 78 86 65-8

Helena Dahlberg

29/8 Nordmaling
5 år 119/1996

Sandra Nyberg

29/8 Nordmaling
8 år 119/1996

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Händiga gubbar som är vana att hugga i har byggt vindskyddet och gårdsgården på Rödviiken i Nordmaling, fr. v. Lars-Olof Åström, Uno Nordgren, Sve. Edlund, Nils- Erik Jonsson, Leif Danielsson, kursledare Kenneth Djerf och Stig Wahlberg. 20/8 1996

Gänget bakom träkojan

NORDMALING: En unik turistbyrå har timrats upp på Rödviikens camping i sommar. På initiativ av Stig Wahlberg, Nygård har frivilliga bybor timrat en koja där turister kan få sig kopp nykott kaffe och information om fina utflyktsmål i kommunen. Gänget på bilden har under veckan byggt en gårdsgård runt kojan i Studieförbundet vuxenskolas regi.

Enskilda skogsägare och Graningeverken har bidragit med timmer till vindskyddet och gårdsgården. I veckan ska vindskyddet beläggas med ett torvtak.

Populära utflyktsmål i sommar har varit Tallbergsbron, stubbriket i Holmfors, sommarkaféet i Nyåker med Sune Jonssons fotoutställning och Lögdeälven. I höst hoppas Wahlberg kunna erbjuda bäversafari.

10/8 1996

✠

Vår käre

Olle Wård

* 9/9 1937 † 6/8 1996

har lämnat oss i sorg och saknad men i ljus och tacksamt minne bevarad.

Rundvik 8 augusti 1996

KARIN
Leif och Helena
Bengt och Kristin
Maria och Ove
Barnbarn
Far

Övrig släkt och vänner

Med fylla segel i solnedgången
styr min farkost mot fjärran land
Där väntar vilan där tonar
sången
där slumrar vågen mot vänlig strand

Begravningsgudstjänsten äger rum i Catinakapellet fredag 16 augusti kl 14.00. Därefter inbjudes till minnesstund i församlingssgården. O s a senast 14 augusti till begravningsbyrå 090-14 20 80. Tänk på Barncancerfonden pg 90 30 80-0.

✠

Min älskade Maka,
kära Mor och Svärmor

Ruth Lilian Holmgren

* 24/4 1930 † 5/8 1996

har lämnat oss i stor sorg och saknad, men i ljus och tacksamt minne bevarad.

Torrbole 8 augusti 1996

ELOF
Stig-Olof och Karin
Släkt och vänner

Vad du lidit ingen känner
ty du själv din börda bar
Syntes glad bland dina vänner
hur plågad än du var

Begravningsgudstjänsten äger rum fredag 16 augusti kl 12.00 i Chatarinakapellet. Efter akten inbjudes till minnesstund i församlingssgården. O s a senast 14 augusti till begravningsbyrå 0930-102 28. Tänk på Cancerfonden pg 68 44 46-8.

Socialbudgetet överskrids

För höga löner gör situation mycket kärv för Nordmalings kommun

den att föreslå till oktoberfullmäktige att dra in all snöröjningservice till pensionärer.

- Det kommer att bli synd om en och annan. Men många som behöver snöröjning kan säkert ordna billig snöröjning själv, säger Holmgren.

Invandravirket varslar

Statens invandraverk har sagt upp avtalet om flyktmottagning med Nordmalings kommun från sista december.

Två tolkar och en halvtidskanslist är varslade om uppsägning till årsskiftet. Men efter samordning av att få fortsatt anställning, tror Holmgren.

INGELA HJULFORS BERG

derskottet beror på en felräkning.

Nämnden kommer att lägga fram en rad olika kärva besparingsförslag till 18 september då budgeten för 1997 ska antas.

Ingen snöröjning

Länstyrelsen har gett socialnämnden bakläxa. Nämnden har rivit upp sitt beslut från 21 maj som innebär att endast barnfamiljer skulle få sitt socialbidrag provat över norm. Enligt socialtjänstlagen har alla rätt att få sitt bidrag individuellt provat.

Socialsekreterarna har dock fortfarande order om att vara mycket restriktiva med socialbidragsutbetalningar, säger Ingrid Holmgren. För att spara administrationskostnader kommer näm-

enter från Umeå som nämnden inte hade räknat med.

Ingen patientkö

Nämnden hade budgeterat 660 000 kronor men slutnotan ökade med 1,1 miljoner och stannade på minus 1,7 miljoner.

Patienterna har beretts plats på Snäckan i Batirhusen. I dag finns det inga patienter i kö. Alderdomshemmet Strandholmen visar för 1996 ett underskott på 633 000 kronor. För ett par år sedan byggdes avdelningarna Vikarna om från tolv till sju-åtta boendeplatser.

Kärva förslag

Orsaken till underskottet antas vara att personalstyrkan på Strandholmen inte blev färre trots att intäkterna minskade. Personalen själva tror att un-

gren, C, Vi kan inte ge våra äldre hur dillig omsorg som helst.

- Det är framförallt personallens löneökningar som ligger bakom underskottet. Vi i arbetsutskottet har föreslagit att en ny äldreomsorgstaxa ska tas fram där en del kan komma att få en billigare taxa.

Den senaste budgetutfallsprognosen från sista juni visar på ett underskott på 6,2 miljoner.

Hårdare bidragskrav

Redan i början av året visste nämnden om att socialbidragsutbetalningarna skulle öka och ge ett kraftigt minusresultat på 5,2 miljoner.

Socialbidragsutbetalningarna har blivit restriktivare. Där emot tillkom det i våras 11 medicinskt färdigbehandlade pati-

NORDMALING (VK)
Socialnämnden i Nordmaling måste nästa budgetår 1997 spara 10,4 miljoner kronor.

Samtidigt uppvisar nämndens senaste prognos ett underskott på 6,2 miljoner.

- Det är mycket kärvt, säger Ingrid Holmgren, C, vice ordförande i nämnden.

Socialnämndens totala underskott inför nästa budgetår landar på minus 16,6 miljoner.

- För att kunna spara så mycket skulle vi vara tvungna att säga upp 21 personer vilket motsvarar att stänga hela Strandholmen. Men det är omöjligt, säger Ingrid Holm-

Anna Nyberg
Rundvik
8 år 319
1996

Emma Nyberg
Rundvik
6 år 31/8

50 år söndag 1 september entreprenör Per Rönqvist, Hörnsjö.

Från vänster: Ulla Löfgren, Umeå, Jennie Dan, Ava, Emma Käck, Aspen, Sofia Olofsson och Catharina Olofsson, Ava.

Kul jobb med ull i Ava

AVA: I Ava, Nordmaling, har unga och gamla provat på att arbeta med ull. I tre dagar har det varit full aktivitet i Olofssons stugby.

Gunn Pettersson från Hemslöjden i Umeå introducerade i ullens mysterier och tvöningens grunder. Sedan kardades och tovades det bland bybor och stuggäster.

ihärdigast var Sofia Olsson, 6

år, som inte nöjde sig med att karda under kurstimmarna utan tog hem och kardade på "övertid". Så åstadkom hon också med lite hjälp av mamma Catharina både hattar, sockor och nåldynor. På ullkursen i Ava var den yngsta deltagaren Jennie Dau tre år och de två äldsta, Ann-Marie Blom och Ann-Sofie Nygren 75 år.

Träffades efter 40 år 1/8 1996

Klass 4 på dåvarande Nordmalings samrealskola har nyligen haft 40-årsträff. Från vänster: Ragnar Svanholm, Täby, Bengt-Olov Karlsson, Nora, Carl Adolf Olovsson, Österskär, Lars Erik Jonsson, Västerhaninge, Elsy Lindblom, Umeå, Berit Hansson, Umeå, Leif Gunnar Boström, Linköping, Inga Norén, Nordmaling, Karin Degerman, Umeå, Margareta Öberg, Stockholm, Nils Erik Molin, Luleå, och Hasse Hammarström, Eskilstuna. På bilden saknas Åke Åberg, Domsjö, Gunnevi Brömster, Uppsala och Inga-Britt Forsgren, Nordmaling.

Carina Strindberg och Patrik Olofsson, båda Nordmalings. Vigseln förrättades i Nordmalings kyrka av kyrkoherde Mikael Hakkalax. (Foto: Ateljé Sandro, Umeå) 3/8 1996

Elisabeth och Thomas Sjölund, Rundvik, fick den 30 juli på Umeå BB en pojke som vägde 4 405 gram och var 54 cm lång. Syskonen heter Samuel och Nelly. 3/8 1996

Aina Adolphson, Norrbyn.

Aina Adolphson, amatörskådespelare från Norrbyn, Hörnefors, avled den 6 augusti på Axlagården, Umeå, efter en kort tids sjukdom. I slutet av augusti skulle hon ha fyllt 71 år. Närmast sörjande är maken Edvin och barnen Ulla-Britt, Bert-Ove och Jeanette med familjer, två syskon samt övrig släkt och vänner. 9/8 1996

Brudpar

Monica Karlsson och Anders Lundberg, Nordmaling. Tärna: Anna Lundberg. Marskalk: Peter Karlsson. Vigseln förrättades i Nordmalings kyrka av kyrkoherde Mikael Hakkalax. (Foto: Bilden, Nordmaling.)

Ruth Holmgren, Torrböle.

Ruth Holmgren, Torrböle avled den 5 augusti på Norrlands universitetssjukhus, 66 år gammal. Hon sörjes närmast av maken Elof, sonen Stig-Olof med hustru Karin, syskon, släkt och vänner.

Ruth föddes i Torrböle och har sedan dess varit byn trogen. Hon bodde i föräldragården som hon och maken förvärvade 1962 där de drev jord- och skogsbruk tillsammans.

Ruth var yngst av nio i syskonskaran. Hon vårdade båda sin föräldrar i hemmet till deras bortgång. Hemmet och dess omvårdnad var hennes största intresse och stod alltid öppet för syskon, släkt och vänner.

Trots många års vacklande hälsa har hon ändå hållit humör och mod uppe. 9/8 1996

Lena von Ahn och Lars Eriksson, Nordmaling, fick den 2 augusti på Umeå BB en flicka som var 50 cm lång och vägde 3 980 gram. 10/8 1996

Nordmaling har plats för husvilla studenter!

IDAG är det brist på lämpliga bostäder, speciellt för studenter, i vår grannkommun, Umeå. Därför är det nu ett lämpligt tillfälle för oss från Nordmaling att på ett kraftfullt sätt marknadsföra oss, och försöka få ett antal av de bostadssökande att hyra lägenhet inom Nordmalings kommun. Vissa förmåner till dem som väljer att hyra i Nordmaling (exempelvis ett eller flera månadskort på buss) kan ju diskuteras med hyresvärdarna.

Vi vill med denna skrivelse peka på de möjligheter som Nordmalings kommun nu har att på ett positivt sätt marknadsföra de fördelar som finns med att bo i vår kommun. Därför är det viktigt att kommunledningen snabbt agerar i ärendet.

För folkpartiet liberalerna i Nordmaling
Christer Bäckman
gruppleddare i kommunfullmäktige
Allan Bäckman
ordförande fp:s kommunförening

13/8
1996

Om inte studenterna ryms i Umeå är de välkomna till Nordmaling.

dagens usch

...vill jag ge till er som tömde en pulversläckare på sitt innehåll i det hus där fiskeklubben och Robertsfors scoutkår har sina lokaler.

Busstreck, säger en del men nu har vi fått nog. Under våren har vi städat upp efter dem som spillt ut öl på golvet och eldat papper. Tog det eld denna gång? Detta hände mellan 20.00 måndag 5/8 och 19.00 tisdag 6/8. Vad tror ni att det kostar att sanera upp pulvret som nu finns överallt? Vad har vi gjort er för ont. Skärp er!

Inga-Britt Berglund, scoutledare
Robertsfors scoutkår

von Otter till Nordmaling

NORDMALING: Några av de stora dragplåstren till Barockmusikfestivalen 1997 i Nordmaling är klara.

Världsstjärnan och mezzosopranen Ann-Sofie von Otter, Kings Consort med Deborah York, lutisten Jakob Lindberg och Lynn Dawson kommer till Nordmaling i augusti nästa år.

20/8 1996 Åtta tjänster bort när dagis läggs ned

NORDMALING (VK)

Åtta tjänster försvinner inom barnomsorgen i Nordmalings kommun i höst. Tre daghem läggs ned.

Barn- och utbildningsnämnden räknar med att spara två miljoner kronor på nedskärningarna.

Största personalnedskärningen inom barnomsorgen gjordes i Nordmalings tätort redan i våras när flyktfritids Violen lades ned. I ett svep försvann fyra tjänster, två förskollärare och två barnskötare. Den skolklass som har varit inhyst i daghemmet Bikupan har flyttat in i Violens lokaler på daghemmet Tuvan. Bikupans lokaler har sagts upp.

I Rundvik försvinner en halvtids barnskötartjänst i samband med pensionering liksom i Nyåker. I Lögdeå pågår en omorganisation. Dagisbarnen flyttar i höst till lokaler i skolan. Daghemmet Bullens lokaler sägs upp. En förskollärartjänst och en barnskötartjänst försvinner.

Bättre samarbete

Dagisbarnen på daghemmet Sagohöjden och Rosa Villan i Gräsmyr flyttar in i lokaler intill skolan. Fritids och deltidsförskolan flyttar in i Sagohöjdens lokaler. Rosa villan läggs ned och säljs. Denna omflyttning sker för att dagisavdelningarna bättre ska kunna samarbeta. I samband med omflyttningen försvinner två heltids-

tjänster, en förskollärare och en barnskötare.

- Vi klarar all fast anställd personal. Ingen ska behöva gå den här svängen. Däremot kommer inga vakanta tjänster och långtidsvikariat att tillsättas, säger Martin Åhman, facklig företrädare på Kommunal Västerbotten.

Totalt försvinner åtta tjänster och tre daghem läggs ned. Barn- och utbildningsnämnden räknar med att göra en besparing på två miljoner på nedskärningarna.

Nya regler för skolskjuts

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott vill ändra reglerna för kommunens skolskjutsar. För att vara berättigad till skolskjuts föreslås att alla elever ska ha mer än tre kilometer enkelväg till skolan. De nya reglerna kan bli aktuella från årskiftet. Det är främst elever i Nordmaling, Rönnholm och Hörnsjö som kan komma att drabbas. Arbetsutskottet räknar med att spara 100 000 kronor.

Conny Saxin har genomfört en gymnasieutredning på uppdrag av nämnden. En träff har nyligen hållits med skolpolitiker och tjänstemän från Umeå kommun. I nuläget är en gymnasiekurs i Nordmaling intressant först från och med höstterminen 1997.

Stig Johansson har utsetts till ny tillförordnad platschef på Kyrkovallens skola och Ulla Bogmer är ny platschef på Nyåkers skola.

INGELA HJULFORS BERG

Nittio år tisdag 27 augusti Verner Norgren, Djupsjö, Nordmaling. Han är född i Torrböle i en syskonskara på sju. Föräldrarna var jordbrukare och Verner Norgren kom därför att tidigt lära sig yrket. 1928 flyttade han till Djupsjö och arbetade där med bl a jordbruk. 1932 gifte han sig med Lydia Lundgren från Långviken. Han blev änkeman 1985.

Går i sina föräldrars fotspår

21/8-91

LÖGDEÅ (VK)

Bröderna Magnus och Mikael Peterson, 17 respektive 25 år gamla, går en spännande framtid till mötes. I sina föräldrars fotspår åker de om några dagar till ett missionsarbete i Centralafrikanska Republiken (RCA).

Kvar hemma i Lögdeå stannar denna gång mamma Britt och pappa Börje.

Sina unga år till trots är bröderna Peterson väl bevandrade i RCA. Mikael har tillbringat 14 av sina 25 år i landet och även Magnus, som för övrigt är född där, har bott i landet under sina föräldrars många missionsresor där.

Mikael har på egen hand arbetat i olika missionsuppdrag för Örebromissionen under en följd av år och det är så sent som i maj som han senast kom därifrån. För Magnus del så var han senast där 1987, men sedan dess har han bott hem-

ma för sina studiers skull. Det är ändå under ett uppehåll i dem som han nu åker iväg på ett år.

• Vattenprojekt

– Vi kommer att arbeta med flera olika vattenprojekt som innebär allt från att dämna källor, filtrera, rena och pumpa fram, berättar Mikael som fått uppdraget att administrera arbetet i Berberati i västra RCA. Det är ett uppdrag som kommer att fortgå under en tvåårsperiod och under det första av dem kommer lillebror Magnus att ingå i arbetsstyrkan.

• Moraliskt stöd

Det vattenprojekt som bröderna ska arbeta inom ingår i Örebromissionens organisation och är Sida-stött. Vattenprojekten i Centralafrikanska Republiken med flera afrikanska länder har i dag vuxit till att bli omfattande. En intressant detalj är ändå att konstatera att tanken på behovet av vatten en gång väcktes i Nordmalings baptistförsamling som via sin insamling

• Bröderna Magnus och Mikael Peterson åker i sina föräldrars fotspår till missionsarbete i Centralafrikanska Republiken. Kvar i Lögdeå stannar denna gång pappa och mamma, Börje och Britt.

Bröd till Bröder varje år skickar ekonomiskt stöd.

– Det är viktigt att få känna att det finns stöd hemifrån för det vi arbetar med och då tänker jag inte enbart på pengar utan även ett moraliskt stöd, säger Mikael Peterson.

På söndag, om några dagar, åker grabbarna iväg och kvar i Lögdeå

finns då deras föräldrar, Börje och Britt Peterson. Även om de båda gläds med sina söner och att dessa fortsätter med det missionsarbete som de själva arbetat med så finns ändå de moderliga och faderliga känslorna där, nu när de årlånga avskeden närmar sig.

OWE FREDRIKSSON

Häftig brand i boardfabrik

RUNDEVIK (VK)

En häftigt upplammande brand i flisintaget till boardfabriken stoppade under någon timme tillverkningen vid Swanboard-Masonite i Rundvik på onsdagskvällen.

Delar av fabriken rökfylldes snabbt och tvingade personalen att utrymma lokalerna. Sedan fläktarna stoppats minskade röken.

Det var strax före 20.30-tiden som branden inträffade, troligtvis till följd av ett överhettat lager i flistransportören som förser fabriken med råvara från flislagret på utsidan. Något allvarigare hot mot produktionen uppstod aldrig eftersom fabriken är försedd med två intag. Enligt uppgifter på platsen skulle tillverkningen redan efter någon timme åter vara i gång.

Branden uppmärksammades snabbt som en följd av att rök spred sig via ventilationstrummorna inom vissa delar av fabriksbyggnaden. Personalen tvingades för en kort stund lämna lokalerna men sedan fläktarna stoppats upphörde även röken att strömma in.

Även om brandhärden var begränsad till en del av flisintaget försvårades släkningsarbetet av de trånga utrymmena.

Swanboard-Masonite övergår enligt tidigare beslut till treskift i produktionen i början av september. Det innebär i praktiken att fabriken gör helstopp varje vecka vilket är detsamma som att tillverkningskapaciteten dras ned med cirka 20-25 procent.

Minskningen är en effekt av en överproduktion på marknaden, men enligt bedömare inom arbetsledarsidan är det rimligt att anta att fyrskift återkommer efter nyl.

OWE FREDRIKSSON

29/8 91 år 91

Nittioett år fredag 30 augusti Albert Lindblom, Strandholmen, Nordmaling.

Han är född i Rönholm och har varit stuveriarbetare, skogsarbetare och jordbrukare. Han vistas numera på Strandholmen, men bodde hemma på gården till år 1988.

Minnen från 1800-talets Nordmaling

Nordmalings socken torde vara en av de mest omskrivna i Västerbottens län. Likväl utgör nordmalingsfödde Gustaf Lundströms minnesanteckningar *Med spö och bot* – En prästs memoarer ett välkommet bidrag till bilden av livet i socknen under förra seklet, skriver Daniel Brömster i en anmälan.

• Franz Michael Franzén – på dåligt humör i Nordmalings-trakten.

Skolutbildning utöver folkskolans nivå tillkom i Nordmaling först vid tiden för andra världskrigets utbrott. Tidigare hade endast ett fåtal kunnat få tillgång till högre utbildning. Ståndscirkulationen, som i dag kanske inte är ett så högt skattat begrepp som tidigare, skedde oftast genom att begåvade bondsöner fick gå i "storskolan" i Umeå för att sedan efter gymnasiet i Härnösand studera till präster eller under senare tid gå via Fjellstedtska skolan i Uppsala.

Bland annat om en sådan studiegång handlar nordmalingsfödde Gustaf Lundströms minnesanteckningar från förra seklet, som nu utkommit i bokform: *Med spö och bot* – En prästs memoarer, ett mycket värdefullt bidrag till litteraturen om Nordmaling.

Författaren var son till Johan Olof (Olofsson) Lundström född 1801 i nordmalingsbyn Häknäs och som bakgrund till sonens egen utveckling under 1830- och 40-talen tecknas en bild av faderns uppväxt, hans skolgång i Umeå och hans verksamhet som präst i Nordmaling, Lövvånger och Ed i Sollefteå. Den starke och dominerande morfadern, kyrkoherden Erik Gustaf Oldberg, som höll sockenborna i Herrans tukt och förmaning under marknaderna på Vallen, får också ett kärleksfullt och uppskattande porträtt.

Med spö och bot är en lättläst bok, fylld av kulturhistoria. Notiser från gamla Nordmaling omväxlar med träffande beskrivningar av skola, kamrater, lärare. Gustaf Lundström träffade biskop Frans Michael Franzén vid några tillfällen och ger en mycket livfull beskrivning av ett våldsamt temperamentsutbrott från den blide skaldens sida vid ett besök i en av grannsocknarna.

Författaren berättar åtskilligt, som även den som vuxit upp

hundra år senare kan notera med ett igenkännande småleende. Många andra paralleller kan dras, men det var utan tvivel ett kärvt, hårdare och mer spartanskt liv som Gustaf Lundström beskriver.

Ett kort avsnitt handlar om kyrkvaktaren – kyrkstöten i Nordmaling vid den här tiden, en "krigshjärjad soldat" (fast egentligen hade han varit båtsman), som den genealogiskt intresserade kan identifiera som släkten Wikmans stamfar. Det kan tilläggas att denne kyrkvaktare länge var bosatt i skogsbyn Norrmark och den milslånga vägen till kyrkan var säkert mödosam för den invaliderade veteranen.

Nordmalingskonstnären Bror Jonsson har försett texten med skickligt tecknade och träffande illustrationer.

Nordmalings församling står som utgivare av det här mycket värdefulla bidraget till västerbottnisk kulturhistoria, men den som främst skall ha äran av att memoarerna kommit ut av trycket är Owe Fredriksson, VK:s lokalredaktion i Nordmaling. Han har med varlig hand bearbetat det handskrivna manuskriptet och något moderniserat dess språkdräkt. På detta sätt har han fullföljt en önskan från sin företrädare i Nordmaling, Herbert Bylund, som hade de här minnesanteckningarna nära sitt hjärta. Han har skilt sig från sitt uppdrag med heder!

Med *bot och spö* rekommenderas till alla med intresse för kulturhistoria. Den är värd att spridas långt utanför Nordmaling med omnejd!

DANIEL BRÖMSTER

Packade fritids i Nordmaling ^{10/8-91}

I NORDMALING finns flera fritidshem, ett är cirka 14 år, resten mellan ett och tre år gamla. 20 barn finns i varje fritids, men nu ska kommunen klämma in fem till i varje. Kommunen får mer statsbidrag men barnen får inte större fritidshem och inte mer personal. Följden blir att det blir fler barn som inte orkar att först vara i skolan med jättemånga barn och sen på fritids med 25 barn.

Barnen som inte orkar vara på fritids (eller hos dagmamma med många småbarn) kommer att gå hem eller vara hos kompisar utan tillsyn (bra tillfälle att se video utan föräldrar) eller i bästa fall få en bulle av en 85-årig farmor.

Sen säger kommunen att det är så lite barn som går till fritids så att de kan skriva in 30 barn på varje, då blir det ännu fler barn som inte orkar o s v. Fritidshemmen får oförtjänt dåligt rykte, för det är inte personalens fel, dom gör sitt bästa även i motvind.

Sånt här blir utslagning av barn och personal. Kommunen skryter med billig barnomsorg, snart kan dom skryta med hög barn- och personalomsättning också. Alla "pedagogiska" mål måste kastas i sjön. Skulle ni som bestämmer orka med att vara aktiva, intresserade, kamratliga och positiva först halva dagen med 20 barn i klassrummet och

en-två lärare samt 150 barn på skolgården och sen när "fritiden" kommer vara samma sak med 25-30 barn och två vuxna på fritids? Tänk på dom som snart är tonåringar och ska bli fungerande vuxna!

**15 barn på fritids, högst!
Fritidshemsförälder igen**

M borde ha stött c i skogen

HANS DAU (m) ansåg i sitt Örtärsk-tal att socialdemokraternas jord- och skogsbrukspolitik försämrade framtiden för de norrländska bönderna, beroende bl a på höjda fastighetsskatter och höga skogsvårdsavgifter.

Centern har under lång tid krävt att skogsvårdsavgiften ska tas bort helt och hållet. Om nu Dau tycker som referatet sade blir frågan:

Varför stödde inte moderaterna det norrländsvänliga förslaget att slopa skogsvårdsavgiften?

Slutsatsen är klar. Lägg din röst på centern för en gynnsam framtid för norrländskt jord- och skogsbruk!

**Alf Berglund (c)
Nordmaling**

75 år ^{13/8-91}

75 år onsdag 14 augusti Ruben Westermark, Hummelholm, Nordmaling.

Högåker vann prestigematch ¹⁰⁻⁸⁻⁹¹

I trakten av Mosjö utanför Vännäs avgjordes på torsdag kväll en klubbmatch i orientering mellan Högåkers OK och Bjurholms IF. Nordmalingsklubben Högåker kunde i en jämn match bärga segern med poängen 174-155.

Tävlingen avgjordes över 4 banor av varierande längd mellan 2,1 och 7,5 km. Sträckan bestämdes av löparnas ålder och ordinarie tävlingsklass.

Långa banan 7,5 km vanns av Bert Forsberg, Bjurholm, efter en mycket stark löpning. Näst längsta banan 5,3 km vanns något överraskande av Peter Hägglund, Bjurholm.

Stina Grenholm, Bjurholm, hade bästa tid på 3,4 km. I övrigt dominerades banan av goda insatser av Högåkers damer vilket också kom att avgöra hela klubbmatchen till Högåkers fördel.

Korta banan 2,1 km vanns av Daniel Johansson, Högåker.

i Härnösand. 1950 till 1954 var han underläkare på Hällnäs sanatorium. Därefter tjänstgjorde han vid lasarettet i Härnösand till 1961, då han blev provinsial- och distriktsläkare i Nordmaling. Efter pensioneringen 1986 har han tidvis vikarierat som distriktsläkare hos Väster-norrlands landsting.

Bengt Hesse ägnar sig åt friluftsliv i alla former. Tidigare höll han under en 20-årsperiod på med segel- och motorflyg.

75 år ^{17/8}

75 år måndag 19 augusti Viktor Berg, Kråken, Nordmaling.

70 år ⁹¹

Mikael Lundberg och Susanne Sellin, båda Nordmaling. Vigseln förrättades i Fredrika kyrka av kyrkoherde Östen Marklund. (Foto: Ateljé Sandro, Umeå.)

70 år ¹⁰⁻⁸⁻⁹¹

70 år måndag 12 augusti Bengt Hesse, Nordmaling. Förr distriktsläkaren Bengt Hesse är född

Här kommer Nordmalingspolitikerna, skenbart ense om stegen. I själva verket präglas deras beslutsfattande av hoppande majoriteter. Fr v LiseLotte Olsson, v, Maria Lundqvist-Brömster, fp, Gunnar Viklund, s, Bengt Gunnarsson, kds, Kjell Nilsson, OP, Hans Dau, m, och kommunalrådet Sture Lindgren, c.

FOTO: CLAES TÖRNHEDEN

Trötta på hoppande majoritet

Hoppande majoriteter har utmärkt politiken i Nordmaling den gångna perioden.

Nu önskar sig både s och m en stark och tydlig majoritet.

Hans Dau, moderat riksdagsledamot för närvarande,

ställer upp som frivillig att leda den sedan kommunalrådet Sture Lindgren aviserat sin avgång.

□ När nu frågan om en is- och sporthall äntligen är avgjord så är högstadiet — nytt eller renoverat — nästa punkt på investeringslistan.

DEL 2 SIDORNA 23—27

Nämnden vill stänga kiosken

Trafikstrid i Nordmaling

NORDMALING (VK)
Bernts kiosk på Stalgatan i Nordmaling hotas av stängning. Bygg- och miljönämnden hävdar att kioskens läge vid skolan utgör en trafikfara för både bilar och skolbarn. Men kioskägaren Bernt Häggström håller inte med och har överklagat nämndens beslut till länsstyrelsen.

I mer än 47 år har Bernt Häggström jobbat inom kioskbranschen.

Tillsammans med sin far drev han Häggströms kiosk vid Nordmalings kyrka. Innan röelsen gick i konkurs och kiosken såldes häromåret.

Sökte tillstånd

Bernt Häggström fick fortsatt nställning hos den nye ägaren valde att sluta på egen bekostnad.

Förra hösten frågade Bernt på bygg- och miljökontoret om tillstånd att bygga om sitt garage på Stalgatan till kiosk.

Han fick ett muntligt klartecken av byggnadsinspektören Sune Lundström som även godkände ritningarna av utbyggnaden av garaget.

När Lundström hade godkänt ritningarna sa han att nu var det bara att sätta i gång och sälja choklad. Men nu nekar han till att ha sagt det, berättar Häggström som har haft öppet kiosken sedan i julas. Lundström håller med om han att beviljade utbyggnaden av garaget.

Måste ha lov

Till mig sa Häggström att han skulle bygga ut för hobbyverksamhet. Först senare blev det tal om att han skulle öppna en kioskbutik. Då upplyste jag honom om att han måste ansöka om bygglov för försäljning i bostadsområde.
I januari ansökte Häggström

om ett formellt bygglov för sin kioskbutik. Grannarna tillfrågades om de hade invändningar mot kioskbutikkens läge. Inga erinringar inkom.

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott påpekade däremot att kioskens läge intill skolan kunde påverka barnens lunchrutiner negativt och springet över Stalgatan skulle öka.

Bygg- och miljönämnden avslog ansökan med hänvisning till att det råder parkeringsförbud på Stalgatans södra sida, mellan Skolgatan och Strandvägen, alltså precis där kiosken ligger.

Överklagade

Häggström överklagade genast beslutet. Ärendet togs upp på nytt av nämnden i juni och även denna gång avslogs ansökan.

Jim Widmark, s, påpekade att trafiksituationen för sämras allvarligt när biltrafiken ökar i området och att skolbarnen kan springa okontrollerat över vägen med stor olycksfallsrisk som följd. Per Hörnsten, m, och Bo Sundkvist, m, reserverade sig mot beslutet och tyckte att bygglov skulle beviljas.

Nu har Häggström överklagat ärendet till länsstyrelsen.
- Jag kan inte förstå att det skulle vara farligt för skolbarnen att korsa över vägen till min kiosk när de tidigare sprang över Kungsvägen till

Näslunds eller till Q3 utan att någon klagade. Jag tror snarare att det är andra näringsidkare i Nordmaling som ligger bakom nämndens beslut, säger han.

Nya uppfarter

Under sommaren har han låtit bygga till ytterligare två parkeringsuppfarter för att få en lösning på trafikproblemen.

Nämnden har inget emot kioskförsäljningen utan det är

främst trafiken som är problemet. Nordmalingsborna har en tendens att parkera lite hur som helst. Det är många som parkerar på gatan utanför kiosken fast det är förbjudet, säger Sune Lundström.

I avvaktan på länsstyrelsens beslut kommer Bernt ha hålla sin kiosk öppen som vanligt.

INGELA HJULFORS BERG

VÄSTERBOTTENS-KURIREN onsdag 7 augusti 1996

Sedan i julas driver Bernt Häggström sin kiosk på Stalgatan i Nordmaling. Ett stenkast från skolan. Men då han saknar ett giltigt bygglov för verksamheten vill bygg- och miljönämnden stänga hans kiosk. Han har överklagat beslutet till länsstyrelsen.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

SAS firar tiden på fältet

Veteranträff
i Olofsfors
när flygjetten
jubilerar

Flygbolaget SAS föddes
1946 och firar därmed 50
år i år.

Men det skulle dröja ända
till 1992 innan några flyg-
plan med bolagets färger
började trafikera Väster-
botten.

Från 1957 var det nämligen
Linjeflyg, där SAS ha-
de en stor ägarandel, som
hade hand om passagerar-
flyget i norr på fältet mel-
lan Luleå och Stockholm.

När SAS i dag, onsdag, firar si-
na 50 år i våra trakter är det na-
turligtvis ingen tillfällighet att
det sker i Olofsfors, Nordma-
ling. Där stod nämligen passa-
gerflygets vagna för Väster-
botten och norra Ängerman-
land.

På en åker tillräckligt vid-
sträckt för att nödortfäst klara
den tidens passagerarmaski-
ner, Douglas DC 3 och Lockheed
Lodestar, inledde Linjeflyg sin
verksamhet med premiärflyg-
ning 19 maj 1957.

Bombar-fält

Men åkern hade redan använts
som flygfält. Redan under andra
världskriget förlades en av flyg-
vapnets bombdivisions här.
Lokalbefolkningen fick vänja
sig vid det väldiga dånet från
B17-maskinerna, som i tidens
fullbord skulle avlösas av
frejlliga passagerplan.

Fältet låg en tid mer eller
mindre för flöt sedan bombar-
divisionen dragits bort efter
krigsutslut.

Men i mitten av 50-talet dök
en djärv flygare upp - Torvald
Andersson. Med sitt flygbolag

FOTO: MARTIN MATSSON

Man ur huse - Linjeflygs första landning på Olofsforsfältet 19 maj 1957 väckte stort uppseende.

Airtaco flog han tidningar från
Stockholm och ut i landet,
bland annat Olofsfors.

Primitivt

På returen tog han en och an-
nan passagerare. Airtaco skul-
le bli stommen i det som 1957
blev Linjeflyg med starka SAS-
intressen.

Med Linjeflygs inträde på are-
nan blev Olofsfors det första

riktiga trafikflygfältet i Mellan-
norrland.

Förhållandena var primiti-
va. Stationsbyggnaden kan be-
skrivs som en större barrack.
Fältet, som saknade belägg-
ning, var tidvis svårt att landa
på. Det hände att planet fick
vända och gå tillbaka till Sund-
svall när förhållandena blev pi-
loterna övermäktiga.

En av de legendariska piloter-

na i Linjeflygs tidigare historia
är Gustav Persson, som också
har ett förflutet i Airtaco. När
Dagens Nyheter började trycka
sin Norrlandsupplaga på VK i
Umeå på 80-talet och därmed
blev oberoende av tidningsflyget
berättade han att han varit med
om att "bomba" Olofsforsfältet
med tidningsbuntar de dagar då
det var omöjligt att landa där.

Paul Sjödin, i dag chef för
SAS stationsnät norr om Arlan-
da, inledde sin karriär hos Lin-
jeflyg på Olofsforsfältet 1957.

"Jag minns hur primitivt all-
ting var. Bland annat fick tra-
fickedarna "prata" ner piloter-
na när det var dåligt väder.
Lyckligtvis hände aldrig någon
olycka, säger han och fortsät-
ter:

Men vi var ett väl samman-
svetsat gäng besjälade av sann
pionjärsanda. Det var roligt att
gå till jobbet. Jag njöt varje dag.
I sin ågar har han en tidtabell
och prislista från pionjärtiden.
En enkel resa till Stockholm
kostade på den här tiden 95 kro-
nor.

Gösta S reste mest

Många passagerare har natu-
rligtvis passerat revy förbi en
man som ägnat hela sitt yrkes-
verksamma liv åt flyget, men en
som gjort ett starkt och bestän-
de intryck är Gösta Skoglund,
umeå och kommunikations-
minister 1957-1965.

Han var nog vår flitigaste
resenär. Dessutom var han, för-
stås, mycket intresserad av allt
som rörde flyget oavsett som det
var piloternas jobb i cockpit el-
ler vårt arbete på marken.

Det berättades ofta om hur
Gösta vid ett tillfälle kanade på
anden i rännan för tidningar
från fraktkutrymmet på ett plan,
när han skulle ta sig ner på mar-
ken. Den historien är sann och
den visar i all enkelhet vilken
härlig personlighet Gösta Skog-
lund var.

Dödsstöten

Den dynamiske kommunika-
tionsministern blev den som
också gav Olofsfors dödsstöten
som passagerflygfält i Umeå.
Orsaksdödvik och Skellefteå
stod nämligen nya moderna
flygplatser klara 1961. Därmed
var också passagerflygets
pionjärsåker över.

Linjeflyg satte nu efter hand
in modernare, större maskiner.
I nära 20 års tid opererade bolag-
et med Convair Metropolitan
CV440 som hade plats för 52 pas-
sagerare. Den propellerdrivna
Convair var en riktig arbets-
häst med sina två Pratt & Whit-
ney kolvmotorer. I 70-talets in-
ledning moderniserades flottan
efter hand med jetdrivna Fok-
ker F 28, som hade plats för cir-
ka 80 passagerare. Dessa Fok-

rar används än i denna dag av
SAS, men sjunger onekligen på
sista versen.

Flyg för alla

Linjeflygs satsning på allt större
maskiner skvallrar också om
passagerflygets utveckling.
Från att ha varit ett exklusivt
transportmedel för maktaktiva
och affärsmän blev det på 70-
och 80-talet ett flyg för varje
svensk.

När 90-talet gick in stod Lin-
jeflyg i sitt flor med större passa-
gerarvolym än någonsin. Bar-
a över Umeå flygplats färdades
omkring 600 000 passagerare
med bolaget. Moderna Boeing-
maskiner köptes in för att ersätta
Fokkrarna.

Men nu väntade nya tider.
Linjeflyg, liksom SAS, hade en-
samrätt på sina linjer. Konkur-
rens saknades. Statsmakterna
sade ifrån - så här kan det inte
fortsätta. Vi öppnar linjerna för
konkurrens och avreglerar.

År 1992 var avregleringen ett
faktum. Vilket seriöst flygbolag
som helst fick trafikera vilken
inrikeslinje det ville och upp-
stickaren Transwede etablera-
de sig omedelbart på bland an-
nat linjen Umeå-Stockholm.

Vid det här laget hade SAS
1992 tagit över Linjeflyg, bland
annat för att avvärja komman-
de konkurrens med detta bolag
som man ju redan var delägare
i.

Men också för att ha kontroll
över de inrikeslinjer som varit
lukrativa under Linjeflygs
flagg.

Det var, och är, nämligen vik-
tigt för ett bolag som SAS med
stor utrikestrafik att tillförsäkra
sina matningen till utrikeslin-
jerna genom ett väl förgrenat
inrikesnät.

Veteraner inbjudna

Samgåendet med Linjeflyg gick
inte helt smärtfritt. De två kul-
turer var inte stöpta i samma
mått, visade det sig. Men i dag
när fyra år gått har smärtorna
klingat av. Jubileet kan firas
ogrammat.

Det är roligt att kunna stan-
na upp en stund och tänka till-
baka på tider som flytt, säger
Olofsfors-veteranen Paul Sjö-
din, som ser fram mot
jubileusträffen i Olofsfors, där
ett antal veteraner som var med
på pionjärtiden bjudits in.

ROGER RÖNNBERG

FOTO: TORKEL OLOFSSON

Paul Sjödin var med redan 1957 då Linjeflyg med starka SAS-intressen inledde sina
operationer på Olofsfors-fältet. I dag finns inte Linjeflyg mer. Det har helt gått upp i
SAS, som firar 50 år i dagarna, så Paul Sjödin får fira jubileet under SAS färger.

FOTO: MARTIN MATSSON

Rundviks manskör sjunger för hedersgästerna sedan den första passagerarmaskinen
med Linjeflygs färger landat på Olofsforsfältet.

Förspång genom teknik

GÖR ETT NYBILSKLIPP I DAG!

- Accisen slopad - Du sparar 11-12.000,-
- Audis kvalitet och prisvärde unikt
- Extra gynnsamma mellanpriser!
- Bilar för omgående leverans

A4 AVANT 1.8 leserröd	A6 AVANT 20V brillantblå, ACC, sportpaket
A4 AVANT 1.8 casabl.vitt, ACC	A6 AVANT 20V blågrå, ACC, sportpaket
A4 1.8 casabl.vitt, ACC	A6 AVANT 20V rubinröd, ACC, sportpaket
A4 1.8 leserröd, ACC, sportpaket	A6 20V smaragdgrön, ACC, sportpaket
A4 1.8 leserröd, ACC, sportpaket	A6 20V, touradot, ACC, sportpaket

Måndag-Fredag 9-17
MOTORCENTRALEN
i Umeå och
SCANIA
- Alltid steget före!
PARKVÄGEN 9, UMEÅ 090-15 39 00